

ראוי להדרגה של הלחות הראשונות, ורק ע"י מה שהוא עמל בחושבנ"פ יכול להכין את עצמו לדרגה זו, כי עכשיו סדר העבודה הוא, שע"י האחור יבוא אל הפנים, וע"י היגיעה בחושבנ"פ יכול לקבל ההארות היורדין ביום הזה, ולבוא לאותו הבחינה אשר זה עמדו ישראל בעת מתן תורה.

מזינו שנקראת בשם עלות, כי בחושבנ"פ נעלר ההארה של לחות הראשונות, ועל ידי היגיעה זה יכול האדם לזכות לאותו ההארה.

ובכל שנה ושנה בחג השבועות, היו"ט של זמן מתן תורתנו, יש הארה ממתן תורה, ויורד זה הארה של הלחות הראשונות, והאדם לריך להכין את עצמו שיביא ראוי לקבל זה ההארה, ושיביא

"עושי דברו לשמוע בקול דברו"

א

כאדם שמריק מכלי אל כלי, רמ"ח מלות עשה וש"ס"ה מלות לא תעשה, ע"כ, והביאור בדברי המדרש הוא, כי האבות השיגו שורש המלות למעלה, ועשו את המלות ברוחניות בשורשה, וכל מה שעשו את המעשה של המלצה הי' רק כזכרון להשורש, וכדברי הרמב"ן בשה"ש על הפסוק אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, שנעת שבא לאדם אחי התעוררות לריך להביא אותה לידי מעשה כדי שיביא להכתעוררות קיום, וכן האבות בעת שעשו המלצה, הי' העש"י רק כזכרון להכתעוררות של המלצה בשורשה, וכדי שיביא לעשייתם ברוחניות קיום עשו גם מעשה המלצה, וזהו כוונת המדרש שהמלות היו כריחות, כי מעשה המלצה לא הי' העיקר אלל האבות, רק שהשיגו המלצה בשורשה, ואחר שהשיגו המלצה עשו אותה גם במעשה, והוא כריח מהמלצה בשורשה, אבל אינו עלם הדבר.

"אבל לנו שמן חורק שמך, כאדם שמריק מכלי אל כלי", שנעת שבני קבלו המלות, הי' גנוח

יעי בלקוטי תורה (להרב ז"ל) פי חקת ובאוהב ישראל פי בראשית שמבנאר שם באורך כי האבות עשו המצות ברוחניות.

כתיב (בראשית כח"ב) ויחלם והנה סלם מלצ ארצה וראשו מגיע השמימה. ומראה נבואה הזאת יש לה הרבה פשטים, ובשל"ה הקדוש מבאר שקאי על האדם, שהוא סלם מלצ ארצה, שהאדם נבוא מהארץ, שנעשה מעפר, ויש בו חלק רוחני, ויפח בלפיו נשמת חיים, וביכולת האדם ע"י חלק הנשמה שבו להגיע שמימה, ולהגביא הארציות עד לשמים. אלל תורה מזינו כחוצ לא בשמים היא (דברים ל' יב'), ורש"י מביא דברי חז"ל (פירושין נה) שאילו היחה בשמים היית לריך לעלות אחרי וללמדה, וכן מזינו שאמרו חז"ל על האבות שקיימו כל התורה כולה עד שלא נתנה, משמע שיש ביכולת האדם לעלות לשמים, שהרי הוא סלם שמוצ ארצה, אבל ראשו מגיע השמימה, והאבות שהיחה הקדושה אללם בדרגה גדולה, עלו לשמים והשיגו שורש המלות בעלמם.

במדרש (שהש"ר פ"א כ') לריח שמניך עובים ר' ינאי צרי' דר' שמעון כל המלות שעשו לפניך האבות ריחות היו אבל לנו שמן חורק שמך

הוא רק כהכשר למעשה המלצה, אבל מה שהקדומו ישראל נעשה לשמט אנו יודעים כי יש מעלה מיוחדת בשמט, ואינה כהקדמה להנעשה. ולכן זכו ישראל לשני כחרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמט, שכל אחד מהם הוא מעלה מיוחדת.

אמר רבי אלעזר נעשה שהקדומו ישראל נעשה לשמט ילחה צח קול ואמרה לכן מי גילה לבני ח זה שמלאכי השרת משחמשין צו דכ' צרכו ה' מלאכיו גצורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו צרישא עושי והדר לשמוע, וציאור הענין הוא, שכל הצריחה של המלאך הוא שיעשה שליחותו, וצרח פס הרצון לעשות שליחותו, והוא מוכרח לעשות השליחות שלו, וצעת שצאו בניי לקבל החורה ה' להם ההשגה להיות מוכרחים לעשות דבר ה', שנשמט פירושו שהוא ישמט את הדבר ה', וישקול אותו צמאזני שכלו, ואז יעשה אותו, אבל בניי צלוחה שעה השיגו שכל הצריחה שלהם הוא שיעשו דבר ה', ורלונס ה' להיות מוכרחים לעשות הדבר ה', כמו מלאך שמוכרח לעשות שליחותו, ולכן הקדומו הנעשה, שהם מוכנים לעשות הדבר ה', שהם מצויים שכל הצריחה שלהם הוא לעשות רצון השי"ת.

וענין הנשמט שאחר הנעשה, מלינו אותו ג"כ אלל מלאך, עושי דברו לשמוע בקול דברו,

צחוק מעשה המלצה האור של המלצה, שעי עשיית מעשה המלצה, יכול האדם לזכות להאור של המלצה, ולהשורש של המלצה, והכל תלוי במעשה המלצה, שהיום רק ע"י עשיית המלצה יכול האדם לזכות להאור של המלצה, שהיום אין האדם יכול לעשות המלצה צרוחניות, שרק ע"י עשיית המלצה זוכה להאור והשורש של המלצה, וזוהי כוונת המדרש "כאדם שמריק מכלי אל כלי", שגנוז צחוק המלצה השורש של המלצה, וזוהי הכוונה שהורידו חורה משמים אל הארץ, שהורידו השורש של החורה, שאין לורך עוד לעלות למעלה לזכות לשורש המלצה, לא בשמים היא, אלא ע"י עשיית המלצה יכול לזכות להשורש.²

ב

בגמ. שבת (פח.) דרש ר' סימאי נעשה שהקדומו ישראל נעשה לשמט צאו ששים ריבוא של מלאכי השרת לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כחרים אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמט, ע"כ, ובחמדה שלמה כהקדמה מצאח דברי הגמ' שקאמר נעשה שהקדומו ישראל נעשה לשמט ולא אמרו נעשה שאמרו ישראל נעשה ונשמט, ומצאח כי צלחח יכול האדם לחשוב כי כל ענין לימוד החורה הוא לידע דיני המלצה, וכלשון חז"ל (ב"ק ח.) גדול תלמוד שמציא לידי מעשה, וכל הלימוד

¹ בהגדה אנו אומרים אלו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיינו. ומפרש הנהיבות בספרו נחלת יעקב, כי מעלת הקריבה לפני הר סיני ה' כי באותה שעה פסקה זוהמתו, ונזדככו גופן של ישראל, והשיגו את התורה מעצמם. כדרגת האבות שהשיגו את התורה עד שלא נתנת, וכותב שם כי מה שאמרו נעשה ונשמט אף שלא שמעו עדיין המצות והאיך היו יכולין לומר נעשה, אך השיגו המצות מעצמם, ולכן ה' ביכולתם לומר נעשה אף שלא שמעו עדיין, עיי"ש בדבריו, ומה שאמרו אח"כ נשמט, הוא כדברינו שיש מעלה בעשיית המצות אחר קבלת התורה שהעשי של האבות לא ה' רק בהבחינה של ריח משא"כ אחר מתן תורה, וזהו הכונה באמירתם נשמט, ויותר מזה יש לבאר, כי אף שהם השיגו המצות מעצמם אבל ידעו שיהי' זמן אשר בניי יפלו ממדריגתם, ולא ישיגו המצות מעצמם, ולכן ה' מעלה מיוחדת בקבלת התורה, אשר אף שלא ישיגו בניי שורש המצות, יהי' ביכולתם לקיים המצות, ובזה יתורץ קושיית התוס' כי לאיזה צורך ה' כפה עליהם הר כגיגית הלא קבלו את התורה מאהבה באמירתם נעשה ונשמט, אלא שבניי בעצמם באמירתם נשמט ה' בהם הרצון להכפי', למען שיהי' היכולת לכל הדורות לקיים התורה, וכמו שיתבאר לקמן אות ג'. ימצינו בזוה"ק כמה פעמים שכתוב שם כמה סודות התורה ומסיים ודא רזא, כי עדיין נקרא הדבר סוד, כי כל זמן שאינו עומד על עומקן של דברים אף שהיא יכול לחזור על הדיבורים נקרא שהוא סוד, ובני ישראל בעת קבלת התורה עמדו על הסוד, וזה הוא הלשון מי גילה לבני רז זה, שנתגלה להם הסוד.

ג

בגמ. שבת (פח.) ויחילצו בתחתית הכר א"ר
 אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה עליהם את
 הכר כגיגית ואמר להם אם אתם מקבלים
 התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם,
 ובתום' שם הקשו שהלא כבר הקדימו נעשה
 לנשמת וחירצו שהי' לריך כפי' כי שמא היו חוזרים
 כשיראו האש הגדולה. ובמדרש תנחומא פ' נח
 משמע שהקבלה של נעשה ונשמע הי' רק
 לחושב"כ והכפי' הי' לחושב"פ. ובמכ"ל
 בתפארת ישראל (פלי"צ) מצאנו באופן אחר, שמלד
 המקבלים, הם בני ישראל, הקבלה הי' צלום
 הטוב, אבל מלד הנותן הי' בהכרח, להורות שאין
 הנתנית התורה תלוי צלום, רק שהוא דבר
 מוכרח. והביאור בזה הוא כדצרינו לעיל, כי
 באמת עלם הצריחה של כלל ישראל הי' לעשות
 רצון ה', וכמו שמלאך הוא מוכרח לעשות שליחותו
 מלד שהוא נצח רק לעשות שליחותו, כן צרי' הם
 מוכרחים לקבל התורה, וכל הצריחה הי' רק על
 תנאי שיבי' קבלת התורה, וכמו שאמרו (שבת
 שם) שהתנה הקב"ה עם מעשה צראשית ואמר
 להם אם ישראל מקבלים התורה אתם מתקיימין
 ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוכו וצוכו, נמלא
 שהצריחה הי' הכרח לקבלת התורה, והכרח
 מלמעלה לא הי' רק כשצא לידי גילוי הרצון של בני
 ישראל שהם רוצים לקבל את התורה, ושהם
 מבינים שכל המציאות שלהם הוא לקיים את דבר
 ה', ושהם נצחיים לחכמת הזוה, וכמו שאמרו
 ישראל נעשה ונשמע, שהכוונה שהם רוצים להיות
 כמו מלאך שכל המציאות שלו הוא לעשות את
 הדבר ה', ואז כשנחגלה הרצון הפנימי של בני
 ישראל הי' הכפי' מלמעלה, שקבלת התורה הוא

והביאור איתא בספרים, שקול הוא השורש של
 דיבור, שהדיבור הוא התחלקות הקול לתנועות
 נפרדות ושונות, והקול הוא הפנימיות של
 דיבור, וע"י העשי' זוכין לשמוע הקול,
 הפנימיות של הדיבור, והשורש של דיבור, והוא
 דרגא גבוה יותר מנעשה, שאחר הנעשה זוכין
 להשמע, להקול של דיבור, לעמוד על עומקו של
 דבר, ולהבין הפנימיות של הנעשה.

א"ר חמא ברבי חנינא מאי דכתיב כחפוח
 צעאי היער, למה נמשלו ישראל לחפוח לומר לך
 מה חפוח זה פריו קודם לעליו חף ישראל הקדימו
 נעשה לנשמע (שבת פח.) ובתום' שם הקשו שהרי
 אנו רואים שתפוח גדל כשאר אילנות ומפרש ר"ת
 דתפוח היינו אחרוג, ואחרוג פריו קודם לעליו,
 שדר צאילן משנה לשנה ואחר שנה נושרין עליו של
 אישתקד וצאין עלין אחרים, הוי פריו קודם
 לאותם עלים עיי"ש, ובאמת זה נראה כחמי'
 שהרי יש עלין קודם להפירות ג"כ. אלא נראה
 שצא לרמז שיש נשמע קודם העשי', שהרי היו
 צרי' לריכין לשמוע דבר ה' כדי לדעת מה לעשות,
 וכדכתיב (דברים ה' כד') ושמענו ועשינו, ובגרי"א
 באדרת אליהו מפרש שאין זה חרטה על מה
 שאמרו נעשה ונשמע, אלא שכאן מדבר על שמיעת
 הציווי, שרק על ידיהם יכולים לעשות הציווי,
 והנשמע שם הכוונה להטעם של המצוה,
 להפנימיות של המצוה, ושמיעת זו אינה נחשבת
 כדרגא צפני עלמה, רק כחלק של הנעשה, ועל
 שמיעת זו מורים על העליון שקודם להפרי, שהם
 כהכנה לחנטת הפרי, והדרגא של שמיעת שאחר
 העשי', הוא דרגא צפני עלמו לצד מהעשי', ועל
 זה מורים העליון שאחר הפרי.

בהכרח, רק שהכרח לא הי' עד שקבלו בני ישראל את ההכרח מלגונם. וזהו ביאור לדברי הרמב"ם בספ"צ מהלכות גירושין שמבאר שמה שאמרו חז"ל כופין אותו עד שיאמר רוצה אני, שנפנימיות רוצה כל ישראל לעשות רצון השי"ת, אלא שצריך כפי לגלות הרצון הפנימי שלו. ודבר זה יסודו מהר סיני, שאז נתגלה פנימיות הרצון של בני ישראל שרוצים לקבל החורה, והי' רגונם להיות מוכרחים, וכפה עליהם הקב"ה הר כגיגית, ולכן נשאר לדורות עולם בכל ישראל הכפי לקבלת החורה, שנתגלה בהם הרצון להיות מוכרחים, ולכן כופין אותו עד שיאמר רוצה אני.

וחביאור הוא בחמת עמוק יותר, וכמשל הידוע לאדם שהוא עתים חלים עתים שוטה, ובעת שהוא חלים יודע שיצוא למצב שיבי' שוטה, ויעשה הזיקות, ואז הוא מנקש מידידיו שבעת שהוא שוטה יכריחו אותו שלא זיק. כן בני ישראל בעת קבלת החורה הבינו המעלה הגדולה בקבלת החורה, והבינו שזה הוא חיובם, אבל הי' להם פחד שיבי' זמן שירדו ממדריגתם ולא יבי' להם ההכרה הזאת שכל צריחתם הוא רק לעשות הדבר הי', ולכן ראו בהכרח, שאז בעת שיפלו ממדריגתם יהיו מוכרחים לעשות דבר הי', ומזה הרצון שלהם זכו להכפי, וזכו למה שבי' (יחזקאל כי כג') אם לא ביד חזקה אמלך עליכם, שהקב"ה מכריח את צרי' לעשות דבר הי'. וזכה יוצן מה שאיחא בחז"ל (ט"ז ב:): שהקב"ה החזיר על כל

ענין אמירתם נעשה וגשמע מורה על סדר העבודה החדשה שהתחיל מקבלת החורה, כמו שביארנו בתחילת דברינו, כי עד קבלת החורה הי' עשיית המלות בעיקרם צרוחניות, ומעשה המלות הי' רק כזכרון להשורש, ומקבלת החורה ואילך העיקר הוא מעשה המלות, ועל ידה יכולים להגיע אל הרוחניות של המלות, ועל זה מורה נעשה וגשמע, שנעשה מורה על הפשי' שהוא בגוף, ועל ידה הוא יכול להגיע אל הנשמע,

י וכן מצינו באמת בפי המשניות להרמב"ם לאבות שיש זמן אשר נוטלים הבחירה מאדם, שחטא כ"ר עד אשר נוטלים ממנו הבחירה והוא מוכרח לחטוא, כי בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו. כן מדה טובה מרובה, בעת אשר אדם רוצה לעשות רק טוב, מכריחים אותו לעשות טוב, והכל תלוי ברצון האדם אם רצונו בוער כאש לקיים רצון השי"ת, ואין לו שום פני', אז הקב"ה נוטל ממנו הבחירה לעשות הרע, וזה נוגע באמת לכל אדם שיכול להגיע לדרגא כזו, וזהו הבחירה הכי גדול שיכול אדם לעשות שיבחור לחיות מוכרח.

אנכי ה"א אשר הולאחתיך מארץ מצרים, וכן כל שאר הדברים שאמר להם משה, והא"י ה"א להם ה"א אשר ביכולתם לקבל התורה, ומה ה"א להם העטרה של חנה הודך על השמים.

בחז"ל מלינו שהתורה כתובה במרום אש שחורה ע"צ אש לצנה, וזהו שורש התורה למעלה, אור התורה שנגזר מאור אש אין לנו שום השגה בזה, וצעת שקבלו בני"א את התורה קבלו גם חלק הזה שיש בחורה, וכמו שמפירש השפ"א הקרא (דברים ל"ג ג') הופיע מהר פארן ואתה מרצבות קודש, וגו' מימינו אש דת למו, שצעת שנתן החורה לעם ישראל, נתן להם חלק התורה השייך להאומות, וגם חלק התורה השייך להמלאכים נמי נתן לעם ישראל, וזהו ואתה מרצבות קודש, שגם החלק השייך להרצבות קודש נתן להם, וגם החלק בחורה שהוא מימינו אשדת למו, האש שחורה ע"צ אש לצנה נמי נתן להם, וחלק הזה בחורה, האור הנשגב שיש בחורה ר"ל המלאכים שלא יתנו אותו לכלל ישראל ואמרו חנה הודך על השמים הודך דייקא, חלק ההוד שבתורה.

ואור הזה של תורה נתלכשה בחוך הליויים שבתורה, שהאור של תורה ירד בהשתלשלות עד שנתגשם בחוך המעשה המלואה של תורה. וכמו שיש בטוי בספרי המהר"ל, "אירע לתורה מה שאירע לגשמה", שכמו שהגשמה נתלכשת בחוך הגוף כן התורה נתלכשת בחוך גוף של אותיות ותיבות. והמלות הם הכלים שמחזיקים בתוכם האור הזה של תורה, וזהו כונת הכתוב כי נר מלואה ותורה אור. וע"י עשיית המלות יש ביכולת האדם לאחוז גם בחלק התורה שהיא חמדה גנוזה, החלק התורה שהיא אש שחורה ע"צ אש לצנה, כי מעת נתינת התורה אופן ההשגה בהפנימיות של התורה הוא רק ע"י עשיית המלות, ועל ידם יש ביכולת האדם להגיע אל

לשמוע הטומק והפנימיות שיש בהמלואה. ויש להעמיק הדברים יותר, כי קודם קבלת התורה ה"א עשיית מעשה המלואה רק כזכרון בעלמא לשורש המלואה, ולא נחשב העשי' כמעלה בפני עצמה כלל, אבל לאחר קבלת התורה יש לנעשה חשיבות בפני עצמו, שאין עשיית המלואה רק כזכרון בעלמא, רק הוא ענין נשגב בפני עצמו, וזהו שאמרו חז"ל שמעלת בני"א ה"א הקדמת הנעשה לנשמע, כי קודם מ"ת ה"א קודם הנשמע ואח"כ הנעשה, וכל זה לא נחשב רק כמעלה אחת, אבל בני"א אמרו נעשה ונשמע, שבהעשי' בלבד יש ענין נשגב, וע"י הנעשה מגיעים להנשמע, ולכן זכו לנ"א כתרים, כי כל אחד נחשב למעלה בפני עצמו.

ד

בגמרא שבת (פה:) אריב"ל צעטה שעלה משה למרום, אמרו מלה"ש לפני הקב"ה, רבש"ע מה לילוד אשה בינינו, אמר להם לקבל תורה בזה, אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תתקע"ד דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש לחנה לצער ודם מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו. ה' אדונונו מה אדיר בכל הארץ אשר חנה הודך על השמים, אמר לו הקב"ה למשה החזיר להם תשובה, אמר לפניו רבש"ע מחיירא אני שמא ישרפוני צהבל שצפיהם, אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להם תשובה, שנא' מאחז פני כסא וגו' אמר לפניו רבש"ע תורה שאתה נותן לי מה כתיב צה, אנכי ה"א אשר הולאחתיך מארץ מצרים, אמר להם למצרים ירדחם, לפרעה השתעבדחם. תורה למה תהא לכם, וכו' צין אומות אתם שרויין שהם עובדי גילולים וכו', עיר"ש כל הסוגיא. והשקלא ופריא בגמרא לריכה ציבור, שהלא המלאכים בעצמם ידעו שכתוב בחורה

הפנימיות, שמכונעת יכול לצוא לדי הנשמע.

כתיב מימינו אשדח למו, ודרשו חז"ל (ספרי ברכה סיסקא שמ"ג) אלמלא דח שנחנה עמה אין אדם יכול לעמוד בה, ודברי הספרי לריכים ביאור, ולפי דברינו יש לכון בפירוש, כי הקרא מימינו אש דח למו מוסב על חלק התורה אשר היא אש שחורה ע"צ אש לבנה, וכמו שכבר כתבנו בשם השפ"א, וחלק הזה שנתורה אין אדם יכול לעמוד בה, והמלקחיים שעל ידם יכול אדם ליקח גם חלק הזה שנתורה, הוא הדת, שע"י עשיית המצות יכול האדם להגיע אל פנימיות התורה, עד שיש לו יכולת ג"כ להגיע שמימה, לחפוס חלק התורה שהיא אש שחורה ע"צ אש לבנה.

"אמר לו אחוז בכסא כבודי והחזר להם תשובה", הקב"ה אמר למשרע"ה שיגלה להם הכח הגדול שיש צילוד אשה, ואף שהוא קרוץ מחומר, שיש לו היכולת לאחוז בכסא הכבוד, (שנשמח האדם מתחת כס"כ, והמלאכים הם מעולם היצירה), שאף שהאדם הוא סולם מולב ארצה, יש לו הכח לעלות על הסולם שמימה, וכמו שמע' המהר"ל שמלת אדם הוא משורש אדמה, ומשורש אדמה לעליון, שיש בכח האדם אף שהוא עפר מן האדמה, לעלות במדריגות עד שיחדמה אליו יתברך.

"וחחזר להם תשובה", השנתי בדרך חידוד, שהקב"ה אמר למשרע"ה שיחזר להם שיש ענין של תשובה, שאין דבר כזה במלאכים. וכח התשובה יש ביכולת האדם לאחוז בכס"כ, כמו שאמרו תשובה מגעת עד כס"כ, ואח"כ מלאחי שכן הוא בשל"ה הקדוש, וביאור הדברים הוא, שלנו יש מושג בתשובה, ששייך רק לחופא ששכ על חטאיו, אבל ענין התשובה יש גם בצדיקים שלא

טעמו טעם חטא, יודעים אנו שבעל תשובה הוא בחילה יתיר, שנריך כוחות גדולים להגיע להמקום אשר עמד שם ראשון, שהרי בחטאיו בנה מסך המבדיל והסתירות גדולים, ורק בחילה יתיר יש ביכולתו להגיע להמקום אשר עמד שם, ויכול להגיע בכוחות אלו עד לכס"כ. כל אדם יש לו כוחות האלו, וביכולתו להשתמש בכוחותיו הגדולים הטמונים בתוכו להגיע עד לכס"כ, וכל אדם יכול להיות בעל תשובה, לשוב אל שורשו להגיע עד לכס"כ, אשר משם נחלצ נשמתו, וזה ענה משרע"ה להמלאכים, שלאדם יש כח של תשובה, שאף שהוא קרוץ מחומר, יש לו היכולת להגיע עד לכס"כ.

"אמר להם למזרים ירדחם, לפרעה השתעבדחם", משרע"ה אמר להמלאכים, שתורה שייך רק למי שנכנס לתוך המיזרים של עוב"ז, והוא משועבד לפרעה ולהיזר הרע, ומשם הוא מעלה את עצמו ע"י התורה עד שמגיע להדרגה כפי גבוהה, תורה נחנה מלמטה עד למעלה, שהתורה ניתן למי שיש לו הכח להגביר את עצמו ממזרים עד להדרגה ששייך עליו יחוד שמו, כמו שאמרו חז"ל חוכי ה' אלקיך, עליך יחדתי שמי ציוח. שהתורה נחנה בשלימותה, מהעשיית הציוויים עד לחמדה הגנוזה שנתורה, ואי אפשר ליקח חלק מהתורה, כי נעוץ סופו בחילתו, שרק בני אדם ששייכים להסוף של תורה, הכונה לסוף ההשתלשלות של תורה, חלק העשי שנתורה, שייך להתחילתה של תורה, להחמדה גנוזה שנתורה, האש שחורה ע"צ אש לבנה.

ח

בכל שנה ציוס השבועות יש נתינת התורה מחדש, ולריך האדם להכין עצמו לקבלת התורה,

האיך שייך שאותן הדיבורים עלמם יהיו קשים ורכים, ופירושו בספרים שבדאי איש פשוט כאשר הוא שומע שנעשה בן מלך הוא שמח, ולו דברים אלה הם דברים רכים, אבל מי שמצין את האחריות שיש על בן מלך יודע שבדברים אלו הם קשים כגידים, ולכן כשאמר לבני ישראל ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש ה' זה אמירה רכה להגשים ודברים קשים כגידים להאנשים, וכל איש ישראל כאשר הוא מכין עצמו לקבלת התורה, לריך להצין חשיבות התורה בכדי שיצין האחריות הגדולה המוטל עליו בזה שזכה לקבל את התורה.

ובכח עשיית המצות של תורה, והעמל בלימוד התורה יכול האדם להיות לו נגיעה לכל החלקים שבתורה, שאחר מתן תורה האופן להשיג הפנימיות של תורה ומצות, הוא ע"י עשיית המצות ולימוד התורה, ועל ידה יכול האדם לבוא לדרגה הכי גבוהה, שנעשה הוא ממש אחד עם התורה, כמו שמלינו שאמרו חז"ל (סוכה כח.) יונתן צ"ע שנשעת למודו כל עוף הפורח עליו נשרף, כי תורה ציפודה היא אש, הלא כה דברי כאש נאום ה', האש שחורה ע"ג אש לבנה, וע"י היגיעה בתורה נעשה יונתן בן עוזיאל אחד עם התורה, ולריך כל אחד להאמין באמונה שלימה שזה הוא כח התורה, ועל האדם מוטל הנעשה, להיות עושה המצות, שעל ידם חכה להגשמת, להפנימיות של תורה.

ומקודם לריך הוא לדעת חשיבות התורה, ומה הוא מקבל בקבלת התורה, כי אין לבן אדם קנין רק במה שהוא יודע שיש לו, וכמו שמציאים ראי מד' הגהות אשר"י (ס"ב דצ"מ ס"י ט') שמציא מעשה בלחוד שקנה צדיל מנגר טכו"ם בחזקת צדיל לכסות גגו, ושצו נמלך ומכרו לישראל אחר בחזקת צדיל ואח"כ נמלא שהוא כולו כסף מצפנים אך בחוץ ה' מחופה בצדיל, ופטרו הרש"מ כי אמר שלא זכה צו הישראל שקנה מן העכו"ם כיון שלא ידע ולא נתכוין לקנות הכסף, עיי"ש, שקנין לא שייך רק אם האדם יודע שיש לו החפץ, ואם הוא סובר שהתורה היא רק הלייויים של תורה, ואינו יודע שהתורה היא אש שחורה ע"ג אש לבנה, למעלה מן השגת אדם, אז אין לו קנין בתורה, ורק כשיודע חשיבות התורה, אז יכול להיות לו קנין בתורה.

ובעת אשר יתבונן האדם בחשיבות התורה, ושיש בתורה דרגה הכי גבוהה של אש שחורה ע"ג אש לבנה, ירגיש שיש עליו אחריות גדולה, שלריך הוא להיות כלי ראוי לקבל התורה שקדושתה גדולה עד מאוד, וכמו שכ' (שמות יט' ג') כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל, ומציא רש"י דברי חז"ל שבית יעקב אלו הגושים להם אמר צ"י רכה, ולבני ישראל אמר דברים קשים כגידים, ויודע קושיית המפרשים שהלא בסוף הפרשה כתיב "אלה הדברים אשר חזר אל בני ישראל, ואמרו חז"ל לא פחות ולא יותר, א"כ

